

Осми разред

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	СРПСКИ ЈЕЗИК			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског стандардног, књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.	<ul style="list-style-type: none"> – даље овладавање знањима из граматике, стилистике, лексикологије, историје књижевног језика, дијалектологије; – развијање позитивног односа према дијалектима (свом и другима), као и потребе да се усваја, негује и развија књижевни језик; – даље усвајање ортоепске, ортографске, граматичке, лексичке и стилске норме српског језика; – развијање критичког односа према језику и садржини текстова из свакодневног живота; развијање осетљивости на манипулацију језиком (нарочито у виду бирократског језика и језика реклама); – формирање критеријума за самосталан избор, анализу и процену уметничких дела приступачних овом узрасту; – систематизација знања о књижевнотеоријским појмовима; 	Књижевност Језик Језичка култура	<p>Основни програмски захтеви овог предмета – оспособљавање за усмену и писмену комуникацију стандардним српским језиком и самостално читање, разумевање и тумачење књижевности, остварује се поступно, путем избора и распореда наставних садржаја.</p> <p>Поступци: Организовање активне, стваралачке, проблемске и креативне наставе, уз одговарајуће стручне, обавештајне и логичке методе.</p> <p>Компаративни и аналитичко-синтетички приступ остварењу програмских садржаја.</p> <p>Оперативно планирање за сваки наставни час комбиновати различите облике рада (фронтални, групни, индивидуални), као и методе (монолошка, дијалошка, рад на тексту, писани радови, демонстрација, практичан рад, истраживачки рад, решавање проблема-хериустички приступ и др.) како би подстакли радозналост и интересовање ученика.</p> <p>Прецизним упутствима усмеравати рад ученика и подржавати их у самосталном истраживачком раду.</p> <p>Методе којима се остварују општепредметне и специфичне компетенције: посматрање, слушање, приповедање, описивање, читање усклађено с природом различитих текстуалних жанрова, писање различитих облика текстова,</p>	52 48 36 <hr style="width: 100%;"/> Обрада: 59 Утврђ.: 77
УКУПНО				136

Наставне теме	Образовни стандарди по нивоима	Начин провере
<p>Књижевност Језик Језичка култура</p>	<p>Образовни стандарди дефинисани су за следеће области: • ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ • ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ • ГРАМАТИКА, ЛЕКSIKA, НАРОДНИ И КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК • КЊИЖЕВНОСТ</p> <p>Нивои: основни, средњи, напредни.</p> <p>ОСНОВНИ НИВО 1. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ- ученик/ ученица: СЈ.1.1.1. разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи СЈ.1.1.2. разликује уметнички и неуметнички текст; уме да одреди сврху текста: експозиција (излагање), дескрипција (описивање), наратија (приповедање), аргументација, пропаганда *1 СЈ.1.1.3. препознаје различите функционалне стилове на једноставним примерима СЈ.1.1.4. разликује основне делове текста и књиге (наслов, наднаслов, поднаслов, основни текст, поглавље, пасус, фуснота, садржај, предговор, поговор); препознаје цитат; служи се садржајем да би пронашао одређени део текста СЈ.1.1.5. проналази и издваја основне информације из текста према датим критеријумима СЈ.1.1.6. разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног СЈ.1.1.7. повезује информације и идеје изнете у тексту, уочава јасно исказане односе (временски след, средство – циљ, узрок – последица и сл.) и изводи закључак заснован на једноставнијем тексту СЈ.1.1.8. чита једноставне нелинеарне елементе текста: легенде, табеле, 2.ГРАМАТИКА ученик/ученица: СЈ.1.3.1. зна особине и врсте гласова; дели реч на слоге у једноставнијим примерима; примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовним променама СЈ.1.3.2. уочава разлику између књижевне и некњижевне акцентуације* СЈ.1.3.3. одређује место реченичног акцента у једноставним примерима СЈ.1.3.4. препознаје врсте речи; зна основне граматичке категорије променљивих речи; примењује књижевнојезичку норму у вези с облицима речи СЈ.1.3.5. разликује просте речи од твореница; препознаје корен речи; гради реч према задатом значењу на основу постојећих творбених модела СЈ.1.3.6. препознаје синтаксичке јединице (реч, синтагму, предикатску реченицу и комуникативну реченицу) СЈ.1.3.7. разликује основне врсте независних реченица (обавештајне, упитне, заповедне) СЈ.1.3.8. одређује реченичне и синтагматске чланове у типичним (школским) примерима СЈ.1.3.9. правилно употребљава падеже у реченици и синтагми СЈ.1.3.10. правилно употребљава глаголске облике (осим имперфекта) СЈ.1.3.11. препознаје бирократски језик као непожељан начин изражавања* У подобласти ЛЕКSIKA ученик/ученица: СЈ.1.3.12. познаје основне лексичке појаве: једнозначност и вишезначност речи; основне лексичке односе: синонимију, антонимију, хомонимију; метафору* као лексички механизам СЈ.1.3.13. препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући,</p>	<p>Усмено (говорне вежбе, усмена провера) Писано (писмени задаци, контролне вежбе и тестови)</p>

школи и сл.) CJ.1.3.14. зна значења речи и фразеологизама који се употребљавају у контексту свакодневне комуникације (у кући, школи и сл.), као и оних који се често јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.) CJ.1.3.15. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (једноставни случајеви) CJ.1.3.16. служи се речницима, приручницима и енциклопедијама.

У подобласти **НАРОДНИ И КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК** ученик/ученица:

CJ.1.3.17. разликује појмове књижевног и народног језика; зна основне податке о развоју књижевног језика код Срба (од почетака до данас) CJ.1.3.18. зна основне податке о пореклу и дијалекатској разуђености српског језика CJ.1.3.19. зна основне податке о језицима националних мањина CJ.1.3.20. има позитиван став према дијалектима (свом и туђем)* CJ.1.3.21. разуме важност књижевног језика за живот заједнице и за лични развој*

4. КЊИЖЕВНОСТ У области **КЊИЖЕВНОСТ** ученик/ученица: CJ.1.4.1. повезује наслове прочитаних књижевних дела (предвиђених програмима од V до VIII разреда) са именима аутора тих дела CJ.1.4.2. разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) CJ.1.4.3. разликује основне књижевне родове: лирику, епику и драму CJ.1.4.4. препознаје врсте стиха (римовани и неримовани; осмерац и десетерац) CJ.1.4.5. препознаје различите облике казивања у књижевноуметничком тексту: нарација, дескрипција, дијалог и монолог CJ.1.4.6. препознаје постојање стилских фигура у књижевноуметничком тексту (епитет, поређење, оноματοпеја) CJ.1.4.7. уочава битне елементе књижевноуметничког текста: мотив, тему, фабулу, време и место радње, лик... CJ.1.4.8. има изграђену потребу за читањем књижевноуметничких текстова и поштује национално, књижевно и уметничко наслеђе* CJ.1.4.9. способан је за естетски доживљај уметничких дела*

СРПСКИ ЈЕЗИК СРЕДЊИ НИВО

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу. **1.**

ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ У области **ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ** ученик/ученица:

CJ.2.1.1. чита текст користећи различите стратегије читања: „летимично читање“ (ради брзог налажења одређених информација); читање „с оловком у руци“ (ради учења, ради извршавања различитих задатака, ради решавања проблема); читање ради уживања* CJ.2.1.2. познаје врсте неуметничких текстова (излагање, технички опис, техничко приповедање, расправа, реклама) CJ.2.1.3. препознаје и издваја језичка средства карактеристична за различите функционалне стилове CJ.2.1.4. разликује све делове текста и књиге, укључујући индекс, појмовник и библиографију и уме њима да се користи CJ.2.1.5. проналази, издваја и упоређује информације из два краћа текста или више њих (према датим критеријумима) CJ.2.1.6. разликује чињеницу од коментара, објективност од пристрасности и пропаганде на једноставним примерима CJ.2.1.7. препознаје став аутора неуметничког текста и разликује га од другачијих ставова изнетих у тексту

2. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ У области **ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ**

ученик/ученица: CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан CJ.2.2.2. саставља вест, реферат и извештај CJ.2.2.3. пише резиме краћег и/или једноставнијег текста CJ.2.2.4. зна основне

особине говорног и писаног језика* СЈ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева

3. ГРАМАТИКА, ЛЕКСИКА, НАРОДНИ И КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК У подобласти ГРАМАТИКА ученик/ученица: СЈ.2.3.1. одређује место акцента у речи; зна основна правила акценатске норме СЈ.2.3.2. препознаје гласовне промене СЈ.2.3.3. познаје врсте речи; препознаје подврсте речи; уме да одреди облик променљиве речи СЈ.2.3.4. познаје основне начине грађења речи (извођење, слагање, комбинована творба, претварање) СЈ.2.3.5. препознаје подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) СЈ.2.3.6. одређује реченичне и синтагматске чланове у сложенијим примерима СЈ.2.3.7. препознаје главна значења падежа у синтагми и реченици СЈ.2.3.8. препознаје главна значења и функције глаголских облика У подобласти ЛЕКСИКА ученик/ученица: СЈ.2.3.9. познаје метонимију* као лексички механизам СЈ.2.3.10. зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, текстовима из лектире и сл.), као и литерарним и медијским текстовима намењеним младима, и правилно их употребљава СЈ.2.3.11. одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава и/или контекста у коме су употребљени (сложенији примери)

4. КЊИЖЕВНОСТ У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица: СЈ.2.4.1. повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања СЈ.2.4.2. повезује наслов дела из обавезне лектире и род, врсту и лик из дела; препознаје род и врсту књижевноуметничког дела на основу одломака, ликова, карактеристичних ситуација СЈ.2.4.3. разликује лирско-епске врсте (баладу, поему) СЈ.2.4.4. разликује књижевнонаучне врсте: биографију, аутобиографију, дневник и путопис и научно-популарне текстове СЈ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст) СЈ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност СЈ.2.4.7. разликује облике казивања у књижевноуметничком тексту: приповедање, описивање, монолог/унутрашњи монолог, дијалог СЈ.2.4.8. уочава разлику између препричавања и анализе дела СЈ.2.4.9. уме да води дневник о прочитаним књигама*

СРПСКИ ЈЕЗИК НАПРЕДНИ НИВО

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу. **1. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ** У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ ученик/ученица: СЈ.3.1.1. проналази, издваја и упоређује информације из два дужа текста сложеније структуре или више њих (према датим критеријумима) СЈ.3.1.2. издваја кључне речи и резимира текст СЈ.3.1.3. издваја из текста аргументе у прилог некој тези (ставу) или аргументе против ње; изводи закључке засноване на сложенијем тексту СЈ.3.1.4. чита и тумачи сложеније нелинеарне елементе текста: вишеструке легенде, табеле, дијаграме и графиконе

2. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица: СЈ.3.2.1. организује текст у логичне и правилно распоређене пасусе; одређује прикладан наслов тексту и поднаслов деловима текста СЈ.3.2.2. саставља аргументативни текст СЈ.3.2.3. пише приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.), репортажу и расправу СЈ.3.2.4. пише резиме

дужег и/или сложенијег текста СЈ.3.2.5. зна и доследно примењује правописну норму **3. ГРАМАТИКА, ЛЕКСИКА, НАРОДНИ И КЊИЖЕВНИ ЈЕЗИК У** подобласти ГРАМАТИКА ученик/ученица: СЈ.3.3.1. дели реч на слоге у сложенијим случајевима СЈ.3.3.2. познаје гласовне промене (уме да их препозна, објасни и именује) СЈ.3.3.3. зна и у свом говору примењује* акценатску норму СЈ.3.3.4. познаје подврсте речи; користи терминологију у вези са врстама и подврстама речи и њиховим граматичким категоријама СЈ.3.3.5. познаје и именује подврсте синтаксичких јединица (врсте синтагми, независних и зависних предикатских реченица) СЈ.3.3.6. познаје главна значења падежа и главна значења глаголских облика (уме да их објасни и зна терминологију у вези с њима) У подобласти ЛЕКСИКА ученик/ученица: СЈ.3.3.7. уме да одреди значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава, контекста у коме су употребљени, или на основу њиховог порекла СЈ.3.3.8. зна значења речи и фразеологизама у научнопопуларним текстовима, намењеним младима, и правилно их употребљава **4. КЊИЖЕВНОСТ У** области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица: СЈ.3.4.1. наводи наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломака, ликова карактеристичних тема и мотива СЈ.3.4.2. издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту СЈ.3.4.3. разликује аутора дела од лирског субјекта и приповедача у делу СЈ.3.4.4. проналази и именује стилске фигуре; одређује функцију стилских фигура у тексту СЈ.3.4.5. одређује и именује врсту стиха и строфе СЈ.3.4.6. тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело СЈ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже СЈ.3.4.8. повезује књижевноуметничке текстове с другим текстовима који се обрађују у настави*

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	СТРАНИ ЈЕЗИК - ЕНГЛЕСКИ			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
Циљ наставе страног језика је оспособљавање полазника за елементарно усмено споразумевање у најобичнијим ситуацијама свакодневног живота, за разумевање једноставних текстова информативног карактера и размену краћих писмених порука у оквиру програмске тематике и језичког градива, затим стицање основних знања која омогућавају даље образовање и само образовање као и ширење опште културе полазника упознавањем с начином живота, обичајима и културом народа чији језик уче.	Задаци наставе страног језика су да полазници: упознају језичке структуре неопходне у свакодневном говору; усвоје најфреквентнију лексику од око 1000 речи и израза; савладају основна ортографска правила у границама усвојених језичких структура што ће допринети, поред познавања других елемената језика, коректном писменом изражавању и успостављању основе комуникације у писаној форми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introduction 2. Problems 3. Future 4. Risks 5. Media and occupation 6. Buying and selling 7. Protest 8. Other 	Активности наставе енглеског језика планирају се и организују се тако да буду функција неког задатка који се без употребе тог језика не би могао остварити. Притом, задатак треба да садржи различите могућности решења, како би сви ученици, у складу са својим способностима, интересовањима и познавањем или непознавањем енглеског језика, могли да учествују у његовом остваривању	<p>4</p> <p>10</p> <p>10</p> <p>10</p> <p>10</p> <p>10</p> <p>10</p> <p>4</p>
УКУПНО				68

Наставне теме	Образовни стандарди по нивоима	Начин провере
9. Introduction 10. Problems 11. Future 12. Risks 13. Media and occupation 14. Buying and selling 15. Protest 16. Other	<p>Основни ниво</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1.1.2 Ученик разуме поруке које се односе на непосредно окружење. - 1.1.5 Разуме предмет разговора других лица о различитим темама. - 1.1.9 Разуме општи смисао и битне информације у текстовима прилагођеним његовом узрасту. - 1.1.14 Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства. - 1.1.13 Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника. - 1.1.20 Повезује више исказа у одговарајући текст. - 1.1.18 Писаним путем доставља/тражи информације о себи/другима. - 1.1.22 На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику - 1.2.2 Правилно записује познату лексику. - 1.2.3 Познаје и користи одређени број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава. - 1.3.4 Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање. - 1.3.3 Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура. <p>Средњи ниво</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2.1.2 Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са) говорника о блиским и познатим темама. - 2.1.4 Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама. - 2.1.9 Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима. - 2.1.8 Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама. - 2.1.17 Размењује информације о плановима и обавезама. - 2.1.18 Језичким средствима пореди људе, ствари и појаве - 2.1.23 Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи језичке структуре и увежбану лексику. - 2.1.27 На страном језику саопштава туристима најједноставније информације које су тражили од трећег лица - 2.2.3 Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. - 2.2.4 Поседује одређени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба. - 2.3.4 Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама. - 2.3.7 Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура. 	<ul style="list-style-type: none"> - Стандардизовани тестови - Писмени задаци - Диктат - Превод са страног на матерњи језик и са матерњег на страни језик

- 2.3.5 Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински.

Напредни ниво

- 3.1.3 Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме.
- 3.1.4 Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама.
- 3.1.11 Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења.
- 3.1.10 На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција.
- 3.1.15 Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикона, информатора
- 3.1.14 Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницама
- 3.1.19 Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима.
- 3.1.22 Резимира текст који слуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују
- 3.1.25 Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложеније језичке структуре и адекватну лексику.
- 3.1.27 Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују.
- 3.1.31 На страном језику саопштава информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама.
- 3.2.3 Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.
- 3.2.4 Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.
- 3.3.8 Препознаје повезаност најважнијих појава из историје циљних култура и опште историје.
- 3.3.9 Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ЛИКОВНА КУЛТУРА			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
<p>-Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.</p>	<p>-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета буду у пуној мери реализовани</p> <p>-развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената</p> <p>-стварање услова да ученици користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства</p> <p>-развијање способности за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење</p> <p>-развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду иживоту</p> <p>-подстицање интересовања и потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чувањем културних добара</p>	<p>-Слободно компоновање</p> <p>-1.1.1. Акционо сликање</p> <p>-1.1.2. Ритмичко-хармонијска композиција чистог односа боје и форме</p> <p>-1.1.3. Систем низања скупова тачака, линија, боја, облика, волумена према одређеној схеми</p> <p>-1.1.4. Слободно компоновање</p> <p>-Визуелна метафотика</p> <p>-1.2.1. Амблем, симбол, знак, персонификација, алегорија, хералдика</p> <p>-1.2.2. Визуелна метафорика</p> <p>-Контраст, јединство и доминанта у простору</p> <p>-1.3.1. Контраст као средство ликовног израза</p> <p>-1.3.2. Јединство као основна вредност композиције</p> <p>-1.3.3. Статично и динамично јединство</p> <p>-1.3.4. Јединство и равнотежа</p> <p>-1.3.5. Јединство израза</p> <p>-1.3.6. Сродност ликовних вредности</p> <p>-1.3.7. Доминанта као услов за повезивање разноврсних елемената</p> <p>-1.3.8. Контраст, јединство и доминанта у простору</p> <p>-Слободно компоновање и фантастика</p> <p>-1.4.1. Реални облици у нереалним односима</p> <p>-1.4.2. Слободно компоновање и фантастика</p>	<p>-На основу стеченог знања из седмог разреда треба успоставити повезаност са појмом композиција и обрадити Слободно компоновање. Ученици су склони оваквим активностима којима се често приступа без унапред одређеног плана. Као исход стеченог ликовног искуства и образовања ученик треба да разуме ослобађање ликовног дела од описа предмета и фигуре. Стога је неопходно целину илустровати сликарством Василија Кандинског и истовремено је повезати са теоријом обликовања.</p> <p>-Тематска целина Визуелна метафорика се односи на карактеристике савремене комуникације и технологије блиске узрасту ученика. Потребно је успоставити повезаност са искуством из шестог разреда и указати на карактер садржаја у функцији масовне комуникације.</p> <p>-целина Контраст, јединство и доминанта у простору претпоставља одговарајући ниво стечених знања како би се разумеле ликовне појаве, посебно оне у области савремене уметности. Потребно је појмовно одређење контраста као супротстављање квалитета, треба указивати на аспекте доминације и максималне разлике величина, облика, линија и положаја. Под хармонијом подразумевати међусобни склад елемената композиције.</p>	3+2
				5+2
				10+6
				4+2
УКУПНО				34

Наставне теме	Образовни стандарди по нивоима	Начин провере
-СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ	<p>ЛК.1.1.1. – разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности</p> <p>ЛК.1.1.2. – изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове</p> <p>ЛК.1.1.3. – описује свој ради ирадове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.2.3. – описује свој ради ирадове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.3.3. – познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...)</p> <p>ЛК.1.3.4. – зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу</p> <p>ЛК.2.1.1. – познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности</p> <p>ЛК.2.1.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>ЛК.2.2.1. – одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт</p> <p>ЛК.2.2.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)</p> <p>ЛК.3.1.2. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју</p> <p>ЛК.3.2.1. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју</p> <p>ЛК.3.2.2. – изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат</p> <p>ЛК.3.2.3. – користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других</p> <p>ЛК.3.2.4. – уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја насвом раду и радовима других</p> <p>ЛК.3.3.1. – анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...)</p> <p>ЛК:3.3.2. – описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности</p> <p>ЛК.3.3.3. – користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности</p> <p>ЛК.3.3.4. – разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота</p> <p>ЛК.1.1.1. – разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности</p> <p>ЛК.1.2.3. – описује свој ради ирадове других (нпр. исказује утисак)</p> <p>ЛК.1.3.3. – познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...)</p> <p>ЛК.1.3.4. – зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу</p>	<p>Осмислити задатке који тестирају дефинисана знања и вештине.</p> <p>Користити два типа задатака: папир-оловка задаци и практични задаци.</p> <p>Папир-оловка процењује ученикова знања о медијима, техникама и елементима визуелне уметности, док практични задаци процењују стварање (извођење).</p> <p>Задаци папир-оловка укључују и процену ученикових способности формулисања става и вредновања одабраних уметничких дела и сопствених радова.</p>

-ВИЗУЕЛНА МЕТАФОРИКА И СПОРАЗУМЕВАЊЕ

ЛК.2.1.1. – познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности
ЛК.2.2.1. – одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт
ЛК.2.2.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)
ЛК.2.3.1. – лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст
ЛК.3.1.1. – познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности
ЛК.3.1.2. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју
ЛК.3.2.1. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју
ЛК.3.2.2. – изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат
ЛК.3.2.3. – користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других
ЛК.3.2.4. – уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и радовима других
ЛК.3.3.1. – анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...)
ЛК.3.3.2. – описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности
ЛК.3.3.3. – користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности
ЛК.3.3.4. – разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.

ЛК.1.1.2. – изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове
ЛК.1.1.3. – описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)
ЛК.1.2.3. – описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак)
ЛК.1.3.3. – познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...)
ЛК.2.1.1. – познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности
ЛК.2.1.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)
ЛК.2.2.1. – одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт
ЛК.2.2.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...)
ЛК.3.1.1. – познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности
ЛК.3.1.2. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју
ЛК.3.2.1. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју
ЛК.3.2.2. – изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат

<p>-КОНТРАСТ,ЈЕДИНСТВО И ДОМИНАНТА У ПРОСТОРУ</p>	<p>ЛК.3.2.3. – користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ЛК.3.2.4. – уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја насвом раду и радовима других ЛК.3.3.1. – анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике,намеру уметника...) ЛК:3.3.2. – описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности ЛК.3.3.3. – користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности ЛК.3.3.4. – разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.</p>	
<p>-СЛОБОДНО КОМПОНОВАЊЕ И ФАНТАСТИКА</p>	<p>ЛК.1.1.3. – описује свој ради ирадове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.3.3. – познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...) ЛК.2.1.1. – познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности ЛК.2.1.2. – образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему,карактеристике технике...) ЛК.3.1.1. – познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности ЛК.3.1.2. – одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.3.3. – користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности ЛК.3.3.4. – разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.</p>	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности	
Предмет:	МУЗИЧКА КУЛТУРА				
Разред:	8. (ОСМИ)				
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама	
-уознавање музичке културе путем обраде тема повезаних са музиком различитих епоха -развијање музикалности и креативности неговање смисла за заједничко и индивидуално музицирање у свим облицима васпитно-образовног рада са ученицима -да сви ученици стекну базицну уметничку писменост -да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима -развијају мотивисаност за учење	-стварање разноврсних могућности да циљеви наставе музичке културе буду у пуној мери реализовани -стицање знања о музици различитих епоха -развијање способности извођења музике певањем и свирањем -развијање навика слушања музике -подстицање креативности у свим музичким активностима	-ЗНАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ	-користити следеће наставне методе, дијалогска, метода демонстрације, монолошка	8	
		СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	-користити очигледна средства и увек их повезивати са слушним примерима и извођачком праксом -обнављање стечених знања из музичке писмености, на конкретним музичким примерима, предзнаци, ознаке за динамику и темпо, нотне вредности, обрађене лествице	16	
		-ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	-анализа музичких елемената -уознавање функције елемената музичке писмености и извођачких састава -импровизације мелодије	8	
		-СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	-иводи ритмичке и мелодијске теме -направи музичке инструменте	2	
				УКУПНО	34

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ИСТОРИЈА			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
Циљ наставе историје јесте да осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичко образовање ученика. Разумевање историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, развој националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.	Разумевање најважнијих појава у периоду од друге половине 19. века до краја 20. века -развијају истраживачки дух и критички однос према прошлости и оспособе се да препознају различита тумачења истих историјских догађаја -овладају вештином коришћења историјских карата за период од друге половине 19. до краја 20. века -науче да повезују различите историјске садржаје (личности, догађаје, појаве) са одговарајућом временском одредницом -поседују свест о повезаности појава из прошлости и садашњости	I Свет у другој половини 19. и почетком 20. Века II Србија, Црна Гора и Срби у Хабзбуршком и Османском царству од 1878. до 1914. III Савремено доба-Први светски рат и револуције у Русији и Европи IV Србија и Црна Гора у Првом светском рату V Свет између два рата VI Југословенска краљевина VII Други светски рат-тотални рат VIII Југославија у Другом светском рату IX свет после Другог светског рата X Југославија после Другог светског рата	-вербална метода (усмено излагање, приповедање, описивање, образлагање) -визуелно-документацијска метода демонстрација -метода писања и писмених радова проблемска настава -посматрање -илустрација -рад са историјском и географском картом -рад са историјским изворима	5
				15
				6
				5
				7
				5
				6
				8
				3
				8
УКУПНО				68

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ГЕОГРАФИЈА			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
Циљ наставе и учења географије је да ученик изучавањем географских објеката, појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље.	Образовни: -Ученици стичу знања о Србији (рељеф, клима, воде, природне зоне, земљиште, становништво и насеља Функционални: -Развијање логичког размишљања -Развијање сналажења на географској карти Васпитни: -Развијање интересовања код ученика -Развијање еколошке свести код ученика	Увод	-Прелиставањем уџбеника ученици се упознају са градивом које их очекује у седмом разреду	1
		Географски положај, границе и величина Србије	-Помоћу географске карте, ученици имају увид у величину Србије у односу на друге државе, са којим се граничимо -Наставник предавањем преноси знања о овој наставној теми -Помоћу уџбеника, ученик стиче знања о овој наставној теми	2
		Природно географске одлике Србије	-Помоћу географске карте, ученици стичу знања о рељефу, води, земљишту, клими и природним зонама -Наставник предавањем преноси знања о овој наставној теми -Помоћу уџбеника, ученик стиче знања везана за ову наставну тему	27
		Становништво и насеља Србије	-Помоћу географске карте, ученици стичу знања о становништву и насељима Републике Србије -Наставник предавањем преноси знања о овој наставној теми -Помоћу уџбеника, ученик стиче знања везана за ову наставну тему	9
			-Помоћу географске карте, ученици стичу знања о привреди Србије -Наставник предавањем преноси знања о овој наставној теми	

		Привреда Србије	-Помоћу уџбеника, ученик стиче знања везана за ову наставну тему	19
		Срби ван границе Србије	-Помоћу географске карте, ученици стичу знања о Србима и нашем становништву, који живе ван граница наше државе -Наставник предавањем преноси знања о овој наставној теми -Помоћу уџбеника, ученик стиче знања везана за ову наставну тему	3
		Србија у савременим интеграцијама	-Помоћу географске карте, ученици стичу знања о Европској унији, Савету Европе и другим организацијама у којима је наша држава -Наставник предавањем преноси знања о овој наставној теми -Помоћу уџбеника, ученик стиче знања везана за ову наставну тему	3
		Завичајна географија	-Помоћу географске карте, ученици стичу знања месту у ком живе -Наставник предавањем преноси знања о овој наставној теми	4
УКУПНО				68

Наставне теме	Образовни стандарди по нивоима	Начин провере
<p>Увод</p> <p>Географски положај, границе и величина Србије</p> <p>Природно географске одлике Србије</p>	<p>Основни ниво ГЕ.1.1.1. Чита и тумачи географске карте различитог размера и садржаја, користи компаси систем за глобално позиционирање (ГПС) ради оријентације у простору и планирања активности. ГЕ.1.1.3. Правилно дефинише географске појмове и користи различите изворе (статистичке податке, научнопопуларну литературу, географске часописе, информације из медија, интернет) за прикупљање и представљање географских података у локалној средини, Републици Србији из емљама у окружењу ГЕ.1.4.1. Објашњава математичкогеографски, физичкогеографски, економскогеографски и војностратешки положај Републике Србије.</p> <p>Средњи ниво ГЕ.2.1.1. Правилно користи картографска изражајна средства за скицирање географских карата различитог размера и садржаја.</p> <p>Напредни ниво ГЕ.3.4.1. Анализира утицај географских веза (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на постанак и размештај природних културних добара у Републици Србији.</p> <p>Основни ниво ГЕ.1.1.1. Чита и тумачи географске карте различитог размера и садржаја, користи компаси систем за глобално позиционирање (ГПС) ради оријентације у простору и планирања активности. ГЕ.1.1.3. Правилно дефинише географске појмове и користи различите изворе (статистичке податке, научнопопуларну литературу, географске часописе, информације из медија, интернет) за прикупљање и представљање географских података у локалној средини, Републици Србији из емљама у окружењу. ГЕ.1.2.2. Наводи појаве и процесе у Земљиним сферама и описује њихов утицај на формирање различитих природних услова и ресурса на Земљи. ГЕ.1.4.2. Описује природногеографске и друштвено географске одлике локалне средине и Републике Србије.</p> <p>Средњи ниво ГЕ.2.2.2. Објашњава географске везе између природних услова, ресурса и људских делатности ГЕ.2.2.4. Описује настанак, развој и последице еколошких проблема на локалном и националном нивоу и предлаже мере за њихово решавање.</p> <p>Напредни ниво ГЕ.3.2.4. Анализира еколошке проблеме и њихове последице на глобалном нивоу и познаје савремене мере и поступке који се користе за њихово решавање. ГЕ.3.4.1. Анализира утицај географских веза (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) на постанак и размештај природних културних добара у Републици Србији</p>	<p>Образовни стандарди су „алат“ који, пре свега, треба да помогне наставницима у праћењу и вредновању успеха ученика, а потом и да пружи податке постигнућима ученика на системском нивоу.</p> <p>Као што су стандарди смерница наставницима за планирање наставе, тако су и смерница за оцењивање ученика. Не постоји директна веза између одређеног нивоа описа стандарда и одређене оцене. Школско оцењивање је веома комплексан процес јер укључује и оцењивање других аспеката рада, контекста у коме се врши оцењивање, мотивацију и лични развој ученика и не може и не сме да се сведе само на процену достигнутих стандарда.</p> <p>Нивои описани у стандардима служе наставнику као оријентир за квалитету постигнућа које треба да остваре <i>сви ученици</i>, а које само неки. Стандарди помажу да се</p>

Становништво и насеља Србије	<p>Основни ниво ГЕ.1.3.2.Наводи географске факторе који утичу на размештај становништва, насеља и привреде у Републици Србији иземљамау окружењу. .ГЕ.1.3.3.Описуједемографски развој(природни и механички) иструктуре становништва у Републици Србији иземљамау окружењу. ГЕ.1.3.4. Разуме појмове: транзиција, интеграција, глобализацијаињихов утицај на промене и проблеме у Републици Србији иземљамау окружењу.</p>	индивидуализује наставни рад, бар на три нивоа, а то значи да се садржаји и захтеви прилагоде ученицима. При томе је важно водити рачуна да се не ограничи могући напредак сваког ученика тако што ћемо му постављати захтеве само са једног нивоа, већ, напротив, мотивишући га да достигне напредни ниво. Нивои су корисни наставнику да добро одмери захтеве за проверу постигнућа ученика јер га подсећају на то која су суштинска, најбитнија знања, умења и вештине ученика и омогућавају му да постави захтеве тако да сваки ученик може да оствари успех
Привреда Србије	<p>Средњи ниво ГЕ.2.3.1. Објашњава утицај географскихфакторана демографски развој,размештај становништва, насеља и привреде у свету. ГЕ.2.3.2. Објашњаваасавременепроблеме човечанства (сукоби и насиље, незапосленост,глад, недостатак пијаће воде, дискриминација, болести зависности)и наводи мере за њихово превазилажење. ГЕ.2.3.3. Дефинише појам глобалне економије и тржишта и наводи факторе којиутичу на њихов настанак и развој. ГЕ.2.4.1. Објашњава историјскогеографске факторе и процењује њихов утицај на друштвене и економске токовеу Републици Србији иземљамау окружењу.</p>	
Срби ван границе Србије	<p>Напредни ниво ГЕ.3.3.1. Анализира утицај друштвених фактора на степен економске развијености различитих регија у свету. ГЕ.3.3.2. Анализира глобалне друштвене промене (транзиција, интеграција, глобализација, депопулација, неравномеран размештај становништва, пренасељеност градова, деаграризација) и њихов утицајна друштвене и економске токове на глобалном нивоу. ГЕ.3.3.3. Објашњава глобалну и националну економију, глобално и национално тржиште и анализира факторе који утичу на њихов развој.</p>	
Локална географија	<p>.ГЕ.3.4.2. Анализирагеографске факторе и њихов утицај Наразвојрегионалних целина на глобалном нивоу.</p>	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ФИЗИКА			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
Циљ наставе физике јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да израде и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да упознају природне појаве и основне законе природе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, да оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.	-стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе физике сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе физике буду у пуној мери реализовани -развијање функционалне писмености -упознавање основних начина мишљења и расуђивања у физици -разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона -развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама путем истраживања -подстицање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности и критичког мишљења -развијање вештине јасног и прецизног изражавања -развијање логичког и апстрактног мишљења -разумевање смисла и метода остваривања експеримената и значаја мерења -решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја -развијање способности за примену знања из физике -уочавање и разумевање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите,	1. ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ 2. СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ 3. ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ 4. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА 5. МАГНЕТНО ПОЉЕ 6. ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ 7. ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ	-обрада -утврђивање, обнављање, систематизација, рачунске вежбе -лабораторијске вежбе	8 15 10 19 6 8 2

Предмет: Физика

Разред: осми

Наставне теме	Образовни стандарди по нивоима	Начин провере
<p>1. ОСЦИЛАТОРНО И ТАЛАСНО КРЕТАЊЕ</p>	<p>ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу равномерно ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине, ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ. ФИ1.7.1. Поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ. 1.7.2. Уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције ФИ.2.1.2. зна основне особине гравитационе и еластичне силе, и силе потиска, ФИ.2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују ФИ.2.2.3. уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање, ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута ФИ.2.5.1. зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине, односно висине на којој се тело налази, ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина, ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству ФИ.3.2.2. уме да примени односе између физичких величина које описују осцилаторно кретање ФИ.3.2.3. зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању ФИ.3.2.4. зна основне физичке величине које описују таласно кретање ФИ.3.2.5. уме да препозна основне особине звука и светлости ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система, ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом</p> <p>ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине, ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај, затегнута мерна трака ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време ФИ. ФИ1.7.1. Поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији ФИ. 1.7.2. Уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији</p>	<p>усмена провера знања; писмена провера знања; извођење демонстрационих огледа; извођење лабораторијских вежби; оцена активности на часу; домаћи задаци.</p> <p>усмена провера знања; писмена провера знања; извођење демонстрационих огледа; извођење лабораторијских вежби; оцена активности на часу; домаћи задаци; реферати.</p> <p>усмена провера знања; писмена провера знања; извођење демонстрационих огледа; извођење лабораторијских вежби;</p>

	<p>ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре</p> <p>ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута</p> <p>ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност</p> <p>ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина</p> <p>ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења</p> <p>ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата</p> <p>ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству</p> <p>ФИ.3.2.5. уме да препозна основне особине звука и светлости</p> <p>ФИ.3.2.6. зна како се прелама и одбија светлост</p> <p>ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система,</p> <p>ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења</p> <p>ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења</p> <p>ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом</p> <p>ФИ.1.1.2. уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе,</p> <p>ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време</p> <p>ФИ.2.3.1. зна да разликује електричне проводнике и изолаторе</p> <p>ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке</p> <p>ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне</p> <p>ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге</p> <p>ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност</p> <p>ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу</p> <p>ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина</p> <p>ФИ.1.3.1. уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале</p> <p>ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока</p> <p>ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и времена</p> <p>ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време, ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији</p> <p>ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији</p> <p>ФИ.2.3.1. зна да разликује електричне проводнике и изолаторе</p> <p>ФИ.2.3.2. зна називе основних елемената електричног кола</p> <p>ФИ.2.3.3. уме да препозна да ли су извори напона везани редно или паралелно</p> <p>ФИ.2.3.4. уме да израчуна отпор, јачину струје или напон ако су му познате друге две величине</p> <p>ФИ.2.3.5. уме да препозна топлотне ефекте електричне струје</p> <p>ФИ.2.3.6. разуме појмове енергије и снаге електричне струје,</p> <p>ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке</p> <p>ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре</p>	<p>оцена активности на часу; домаћи задаци.</p> <p>усмена провера знања; писмена провера знања; извођење демонстрационих огледа; извођење лабораторијских вежби; оцена активности на часу; домаћи задаци.</p> <p>усмена провера знања; писмена провера знања; извођење демонстрационих огледа; извођење лабораторијских вежби; оцена активности на часу; домаћи задаци; реферати.</p>
2. СВЕТЛОСНЕ ПОЈАВЕ	<p>ФИ.2.3.6. разуме појмове енергије и снаге електричне струје,</p> <p>ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке</p> <p>ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре</p>	<p>усмена провера знања; писмена провера знања; извођење демонстрационих огледа; извођење лабораторијских вежби; оцена активности на часу;</p>
3. ЕЛЕКТРИЧНО ПОЉЕ	<p>ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута</p> <p>ФИ.2.5.2. уме да препозна појаве код којих се електрична енергија троши на механички рад</p> <p>ФИ.2.5.3. уме да препозна појмове рада и снаге</p> <p>ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност</p> <p>ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина</p> <p>ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења</p> <p>ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата</p>	<p>усмена провера знања; писмена провера знања; извођење демонстрационих огледа; извођење лабораторијских вежби; оцена активности на часу;</p>

<p>4. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА</p>	<p>ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству ФИ.3.3.1. зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система ФИ.3.4.2. уме да мери јачину струје и напон у електричном колу ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом</p>	<p>домаћи задаци.</p>
<p>5. МАГНЕТНО ПОЉЕ 6. ЕЛЕМЕНТИ АТОМСКЕ И НУКЛЕАРНЕ ФИЗИКЕ</p>	<p>ФИ.1.1.2. уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе, ФИ.1.3.2. уме да препозна магнетне ефекте електричне струје ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време, ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу, нпр. километре у метре ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр. директну и обрнуту пропорционалност</p>	
<p>7. ФИЗИКА И САВРЕМЕНИ СВЕТ</p>	<p>ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата</p>	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	МАТЕМАТИКА			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
<p>Циљнастава математике у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и математичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, као и да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оспособи ученике да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама; - оспособи ученике да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима; - развије мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје; - осигура да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и законитости у природи и друштву; - оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе; - представља основу за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; 	<p>Ученике треба оспособити да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - умеју да решавају линеарне једначине (неједначине) и системе линеарних једначина с једном и две непознате на основу еквивалентних трансформација, као и да решења тумаче графички; - одговарајуће текстуалне задатке изразе математичким језиком и решеих користећи једначине; - уоче функционалне зависности и да их приказују на различите начине, тј. да схвате појам функције и њеног графика; - овладају појмом функције усвајањем линеарне функције и њених својстава, тако да могу да цртају и читају разне графике линеарне функције; - умеју да тумаче податке представљене различитим дијаграмима и табелама; - умеју да састављају табеле и цртају одговарајуће графиконе-дијаграме разних стања, појава и процеса; умеју да израчунају медијану и да је користе; - схвате међусобне односе тачака, правих и равни у 	<p>Сличност троуглова Тачка, права и раван Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом Призма Пирамида Линеарна функција Графичко представљање Статистичких података Системи линеарних једначина са две непознате Ваљак Купа Лопта Писмени задаци Иницијални тест</p>	<p>СЛИЧНОСТ ТРОУГЛОВА Талесова теорема. Сличност троуглова, примена сличности на правоугли троугао. ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН Однос тачке и праве, тачке и равни. Елементи који одређују положај праве и равни. Односи правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Односи две равни. Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве). Полиедар. ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ Линеарна једначина. Еквивалентност једначина. Решавање линеарних једначина с једном непознатом. Линеарна неједначина. Еквивалентност неједначина. Решавање једноставнијих примера линеарних неједначина с једном непознатом. Примена. ПРИЗМА Призма: појам, врсте, елементи. Мрежа призме. Површина призме: површина праве четворостране, правилне тростране и правилне шестостране призме. Запремина призме. Запремина призме: праве четворостране призме, правилне тростране и правилне шестостране призме; маса тела. ПИРАМИДА Пирамида; појам, врсте, елементи. Мрежа пирамиде. Површина пирамиде; израчунавање површине четворостране, правилне тростране и правилне шестостране пирамиде. Запремина четворостране пирамиде, правилне тростране и правилне шестостране пирамиде. ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА</p>	<p>8 11 17 15 16 12 8 12 10 12 6 8 1</p>

	<p>простору; -науче најбитније чињенице о пројекцијама на раван; -науче елементе и својства геометријских тела (призма, пирамида, ваљак, купа и лопта); умеју да цртају мреже и да израчунавају површину и запремину тела; -примењују знања о геометријским телима у пракси, повезујући садржаје математике и других области;</p>		<p>Линеарна функција ($y = ax + b$). График линеарне функције; нула функције. Имплицитни облик задавања линеарне функције. Цртање и читање графика линеарних функција. ГРАФИЧКО ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОДАТАКА Представљање зависних величина табеларно и у координатном систему. Графичко представљање статистичких података у облику дијаграма (стубичастих, кружних,...). Рачунање средње вредности имедијане. Поређење вредности узорка са средњом вредношћу. СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА С ДВЕ НЕПОЗНАТЕ Појам линеарне једначине с две непознате. Појам система од две линеарне једначине с две непознате. Еквивалентност система линеарних једначина. Решавање система методом замене и методом супротних коефицијената; графички приказ решавања. Разноврсни примери примене система линеарних једначина у решавању проблема из живота, геометрије, физике и др. ВАЉАК Ваљак и његови елементи. Мрежа ваљка. Површина и запремина правог ваљка. КУПА Купа и њени елементи. Мрежа купе. Површина и запремина праве купе. ЛОПТА</p>	
--	--	--	---	--

Предмет: Математика

Разред: Осми

Наставне теме	Образовни стандарди по нивоима	Начин провере
Сличност троуглова	<p>МА.1.3.6. интуитивно схвата појам подударних фигура (кретањем до поклапања)</p> <p>МА.2.3.6. уочи осносиметричне фигуре и да одреди осу симетрије; користи подударност и везује је са карактеристичним својствима фигура (нпр. паралелност и једнакост страница паралелограма)</p> <p>МА.3.3.6. примени подударност и сличност троуглова, повезујући тако разна својства геометријских објеката</p> <p>МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве)</p> <p>МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима</p> <p>МА.3.3.1. рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних правих, укључујући углове на трансверзали</p> <p>МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему)</p> <p>МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу; одреди број дијагонала, збир углова, обим и површину многоугла (на основу елемената који непосредно фигуришу у задатку) и да решава задатке користећи Питагорину теорему</p> <p>МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеза, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише</p> <p>МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника)</p>	Писмена провера
Тачка, права и раван	<p>МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве)</p> <p>МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима</p> <p>МА.3.3.1. рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних правих, укључујући углове на трансверзали</p> <p>МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне</p>	Писмена провера

	<p>елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему)</p> <p>МА.2.3.2. одреди однос углова и страна у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу; одреди број дијагонала, збир углова, обим и површину многоугла (на основу елемената који непосредно фигуришу у задатку) и да решава задатке користећи Питагорину теорему</p> <p>МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеца, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише</p> <p>МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника)</p>	
<p>Линеарне једначине и неједначине са једном непознатом</p>	<p>МА.1.2.1. реши линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану</p> <p>МА.1.2.2. израчуна степен датог броја, зна основне операције са степенима МА.2.2.2. оперише са степенима и зна шта је квадратни корен</p> <p>МА.3.2.2. користи особине степена и квадратног корена</p> <p>МА.1.2.3. сабира, одузима и множи мономе</p> <p>МА.2.2.3. сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином</p> <p>МА.3.2.3. зна и примењује формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставији облик</p> <p>МА.2.2.5. користи једначине у једноставним текстуалним задацима</p> <p>МА.1.1.1. прочита и запише различите врсте бројева (природне, целе, рационалне)</p> <p>МА.1.1.2. преведе децимални запис броја у разломак и обратно</p> <p>МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом кад је то потребно</p> <p>МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима</p> <p>МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом кад је то потребно (у случају сабирања и одузимања разломака само са истим имениоцем); рачуна, на пример $\frac{1}{5}$ од n, где је n дати природан број</p> <p>МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја; израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета, укључујући ослобађање од заграда, са бројевима истог записа</p> <p>МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевног израза</p>	<p>Писмена провера</p>

	<p>МА.1.1.5. дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим</p> <p>МА.2.1.3. примени основна правила дељивости са 2, 3, 5, 9 и декадним јединицама</p> <p>МА.3.1.2. оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама</p> <p>МА.1.1.6. користи целе бројеве и једноставне изразе са њима помажући се визуелним представама</p>	
Призма	<p>МА.1.3.4. влада појмовима: коцка и квадар (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе и рачуна њихову површину и запремину)</p> <p>МА.2.3.4. влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку</p> <p>МА.3.3.4. израчуна површину и запремину призме и пирамиде, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати</p> <p>МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве)</p> <p>МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима</p> <p>МА.3.3.1. рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних правих, укључујући углове на трансверзали</p> <p>МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему)</p> <p>МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу; одреди број дијагонала, збир углова, обим и површину многоугла (на основу елемената који непосредно фигуришу у задатку) и да решава задатке користећи Питагорину теорему</p> <p>МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеза, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише</p> <p>МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника)</p> <p>МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе, времена и углова</p> <p>МА.1.4.2. претвори веће јединице дужине, масе и времена у мање</p> <p>МА.2.4.1. пореди величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину и масу</p>	Писмена провера

<p>Пирамида</p>	<p>МА.1.3.4. влада појмовима: коцка и квадар (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе и рачуна њихову површину и запремину)</p> <p>МА.2.3.4. влада појмовима: призма и пирамида; рачуна њихову површину и запремину када су неопходни елементи непосредно дати у задатку</p> <p>МА.3.3.4. израчуна површину и запремину призме и пирамиде, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати</p> <p>МА.1.3.1. влада појмовима: дуж, полуправа, права, раван и угао (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; разликује неке врсте углова и паралелне и нормалне праве)</p> <p>МА.2.3.1. одреди суплементне и комплементне углове, упоредне и унакрсне углове; рачуна са њима ако су изражени у целим степенима</p> <p>МА.3.3.1. рачуна са угловима укључујући и претварање угаоних мера; закључује користећи особине паралелних и нормалних правих, укључујући углове на трансверзали</p> <p>МА.1.3.2. влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку; уме да израчуна непознату страну правоуглог троугла примењујући Питагорину теорему)</p> <p>МА.2.3.2. одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу; одреди број дијагонала, збир углова, обим и површину многоугла (на основу елемената који непосредно фигуришу у задатку) и да решава задатке користећи Питагорину теорему</p> <p>МА.3.3.2. користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеза, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише</p> <p>МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника)</p> <p>МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе, времена и углова</p> <p>МА.1.4.2. претвори веће јединице дужине, масе и времена у мање</p> <p>МА.2.4.1. пореди величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину и масу</p>	<p>Писмена провера</p>
<p>Линеарна функција</p>	<p>МА.1.5.1. изражава положај објеката сврставајући их у врсте и колоне; одреди положај тачке у првом квадранту координатног система ако су дате координате и обратно</p> <p>МА.2.5.1. влада описом координатног система (одређује координате тачака, осно или централно симетричних итд)</p>	<p>Писмена провера</p>

	<p>МА.3.5.1. одреди положај (координате) тачака које задовољавају сложеније услове</p> <p>МА.1.5.2. прочита и разуме податак са графикона, дијаграма или из табеле, и одреди минимум или максимум зависне величине</p> <p>МА.2.5.2. чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу)</p> <p>МА.3.5.2. тумачи дијаграме и табеле</p> <p>МА.1.5.3. податке из табеле прикаже графиконом и обрнуто</p> <p>МА.2.5.3. обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; представља средњу вредност медијаном</p> <p>МА.3.5.3. прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; црта график којим представља међузависност величина</p> <p>МА.1.5.4. одреди задати проценат неке величине</p> <p>МА.2.5.4. примени процентни рачун у једноставним реалним ситуацијама (на пример, промена цене неког производа за дати проценат)</p> <p>МА.3.5.4. примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама</p> <p>МА.1.2.4. одреди вредност функције дате таблицом или формулом</p> <p>МА.2.2.4. уочи зависност међу променљивим, зна функцију $y=ax$ и графички интерпретира њена својства; везује за та својства појам директне пропорционалности и одређује непознати члан пропорције</p> <p>МА.3.2.4. разликује директно и обрнуто пропорционалне величине и то изражава одговарајућим записом; зна линеарну функцију и графички интерпретира њена својства грешке (нпр. мање од 1 динар, 1cm, 1g)</p> <p>МА.1.2.1. реши линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану</p> <p>МА.2.2.1. реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате</p>	
<p>Графичко представљање Статистичких података</p>	<p>МА.1.5.1. изражава положај објеката сврставајући их у врсте и колоне; одреди положај тачке у првом квадранту координатног система ако су дате координате и обрнуто</p> <p>МА.2.5.1. влада описом координатног система (одређује координате тачака, осно или централно симетричних итд)</p> <p>МА.3.5.1. одреди положај (координате) тачака које задовољавају сложеније услове</p> <p>МА.1.5.2. прочита и разуме податак са графикона, дијаграма или из табеле, и одреди минимум или максимум зависне величине</p> <p>МА.2.5.2. чита једноставне дијаграме и табеле и на основу њих обради податке по једном критеријуму (нпр. одреди аритметичку средину за дати скуп података; пореди вредности узорка са средњом вредношћу)</p>	<p>Писмена провера</p>

	<p>МА.3.5.2. тумачи дијаграме и табеле</p> <p>МА.1.5.3. податке из табеле прикаже графиконом и обрнуто</p> <p>МА.2.5.3. обради прикупљене податке и представи их табеларно или графички; представља средњу вредност медијаном</p> <p>МА.3.5.3. прикупи и обради податке и сам састави дијаграм или табелу; црта график којим представља међузависност величина</p> <p>МА.1.5.4. одреди задати проценат неке величине</p> <p>МА.2.5.4. примени процентни рачун у једноставним реалним ситуацијама (на пример, промена цене неког производа за дати проценат)</p> <p>МА.3.5.4. примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама</p> <p>МА.3.4.1. по потреби претвара јединице мере, рачунајући са њима</p> <p>МА.1.4.3. користи различите апоене новца</p> <p>МА.2.4.2. претвори износ једне валуте у другу правилно постављајући одговарајућу пропорцију</p> <p>МА.1.4.4. при мерењу одабере одговарајућу мерну јединицу; заокругљује величине исказане датом мером</p> <p>МА.2.4.3. дату величину искаже приближном вредношћу</p> <p>МА.3.4.2. процени и заокругли дате податке и рачуна са таквим приближним вредностима; изражава оцену</p>	
<p>Системи линеарних једначина са две непознате</p>	<p>МА.1.2.1. реши линеарне једначине у којима се непозната појављује само у једном члану</p> <p>МА.2.2.1. реши линеарне једначине и системе линеарних једначина са две непознате</p> <p>МА.3.2.1. саставља и решава линеарне једначине и неједначине и системе линеарних једначина са две непознате</p> <p>МА.1.2.2. израчуна степен датог броја, зна основне операције са степенима</p> <p>МА.2.2.2. оперише са степенима и зна шта је квадратни корен</p> <p>МА.3.2.2. користи особине степена и квадратног корена</p> <p>МА.1.2.3. сабира, одузима и множи мономе</p> <p>МА.2.2.3. сабира и одузима полиноме, уме да помножи два бинома и да квадрира бином</p> <p>МА.3.2.3. зна и примењује формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; увежбано трансформише алгебарске изразе и своди их на најједноставији облик</p> <p>МА.2.2.5. користи једначине у једноставним текстуалним задацима</p> <p>МА.3.2.5. користи једначине, неједначине и системе једначина решавајући и сложеније текстуалне задатке</p>	<p>Писмена провера</p>

	<p>МА.1.1.1. прочита и запише различите врсте бројева (природне, целе, рационалне)</p> <p>МА.1.1.2. преведе децимални запис броја у разломак и обратно</p> <p>МА.1.1.3. упореди по величини бројеве истог записа, помажући се сликом кад је то потребно</p> <p>МА.2.1.1. упореди по величини бројеве записане у различитим облицима</p> <p>МА.1.1.4. изврши једну основну рачунску операцију са бројевима истог записа, помажући се сликом кад је то потребно (у случају сабирања и одузимања разломака само са истим имениоцем); рачуна, на пример $1/5$ од n, где је n дати природан број</p> <p>МА.2.1.2. одреди супротан број, реципрочну вредност и апсолутну вредност броја; израчуна вредност једноставнијег израза са више рачунских операција различитог приоритета, укључујући ослобађање од заграда, са бројевима истог записа</p> <p>МА.3.1.1. одреди вредност сложенијег бројевног израза</p> <p>МА.1.1.5. дели са остатком једноцифреним бројем и зна када је један број дељив другим</p> <p>МА.2.1.3. примени основна правила дељивости са 2, 3, 5, 9 и декадним јединицама</p> <p>МА.3.1.2. оперише са појмом дељивости у проблемским ситуацијама</p> <p>МА.1.1.6. користи целе бројеве и једноставне изразе са њима помажући се визуелним представама</p>	
Ваљак	<p>МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника)</p> <p>МА.2.3.3. користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена</p> <p>МА.3.3.3. одреди централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину лука</p> <p>МА.1.3.5. влада појмовима: купа, ваљак и лопта (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе)</p> <p>МА.2.3.5. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте када су неопходни елементи непосредно дати у задатку</p> <p>МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника)</p> <p>МА.2.3.3. користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена</p> <p>МА.3.3.3. одреди централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину лука</p> <p>МА.3.3.5. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати</p>	Писмена провера

	<p>МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе, времена и углова</p> <p>МА.1.4.2. претвори веће јединице дужине, масе и времена у мање</p> <p>МА.2.4.1. пореди величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину и масу</p>	
<p>Купа</p> <p>Лопта</p>	<p>МА.1.3.5. влада појмовима: купа, ваљак и лопта (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама, зна њихове основне елементе)</p> <p>МА.2.3.5. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте када су неопходни елементи непосредно дати у задатку</p> <p>МА.3.3.5. израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте, укључујући случајеве када неопходни елементи нису непосредно дати</p> <p>МА.1.3.3. влада појмовима: круг, кружна линија (издваја њихове основне елементе, уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; уме да израчуна обим и површину круга датог полупречника)</p> <p>МА.2.3.3. користи формуле за обим и површину круга и кружног прстена</p> <p>МА.3.3.3. одреди централни и периферијски угао, рачуна површину исечка, као и дужину лука</p> <p>МА.1.4.1. користи одговарајуће јединице за мерење дужине, површине, запремине, масе, времена и углова</p> <p>МА.1.4.2. претвори веће јединице дужине, масе и времена у мање</p> <p>МА.2.4.1. пореди величине које су изражене различитим мерним јединицама за дужину и масу</p>	Писмена провера

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	БИОЛОГИЈА			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задачи	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
Развијање еколошке свести код ученика	Разумевање основних појмова о екологији	1. Увод	Систематичност	1-----6
Разумевање значаја о очувању биодиверзитета	Развијање позитивног односа према природи	2. Екологија и животна средина	Диференцираност	2-----13
Схватање потребе о значају одрживог развоја	Упознавање основних еколошких процеса који се одвијају у природи	3. Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема	Индивидуализација	3-----23
Схватање основних појмова екологије	Примењивање стеченог знања	4. Глобалне последице загађивања животне средине	Рационализација	4-----10
Схватање значаја екологије за живот савременог човека		5. Животна средина и одрживи развој	Интеграција	5-----9
		6. Животна средина, здравље и култура човека		6-----7
				УКУПНО
				68

Предмет:БИОЛОГИЈА**Разред:8**

Наставне теме	Образовни стандарди по нивоима	Начин провере
1.УВОД 2.ЕКОЛОГИЈА И ЖИВОТНА СРЕДИНА 3.УГРОЖАВАЊЕ ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 4.ГЛОБАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 5ЖИВОТНА СРЕДИНА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ 6ЖИВОТНА СРЕДИНА,ЗДРАВЉЕ И КУЛТУРА ЖИВ.	Б.И.1.1.1 Б.И.1.1.2 Б.И.2.1.1Б.И.3.1.1 Б.И.1.3.8Б.И.1.3.9Б.И.3.3.5Б.И.3.3.6 Б.И.1.1.5Б.И.1.3.10Б.И.2.3.5 Б.И.1.1.1Б.И.1.1.2Б.И.2.1.1Б.И.3.1.1Б.И.3.1.2Б.И.3.1.3 Б.И.1.1.4Б.И.2.1.3Б.И.3.1.4Б.И.2.2.2Б.И.3.2.3Б.И.2.2.6 Б.И.3-2-1Б.И.3.2.2Б.И.3.2.4Б.И.2.2.8 Б.И.1.1.3Б.И.2.1.2Б.И.3.1.3Б.И.1.1.5Б.И.2.1.4Б.И.3.1.5 Б.И.1.2.4Б.И.2.2.4Б.И.3.2.4Б.И.2.2.5Б.И.2.6Б.И.3.2.6 Б.И.1.1.4Б.И.2.1.3Б.И.1.5.6Б.И.2.5.2Б.И.2.5.3Б.И.1.4.8 Б.И.1.5.10Б.И.1.5.11Б.И.2.5.5Б.И.3.5.7Б.И.3.5.8 Б.И.1.4.5Б.И.1.4.6Б.И.1.4.7Б.И.1.4.8Б.И.2.4.9Б.И.3.46 Б.И.3.4.7Б.И.3.2.8Б.И.1.5.1Б.И.1.5.3Б.И.1.5.4Б.И.251 Б.И.1.5.7Б.И.2.5.4	НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРИВОСТИ ПРОВЕРОМ РАЗЛИЧИТИХ ЗАДАТАКА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА ОДГОВАРАЈУЋУ ТЕМУ СА ИЛИ БЕЗ ДРУГИХ ПРЕДМЕТА

Обавезна настава		Изборни програм		Слободне наставне активности	
Предмет:	ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА				
Разред:	8. (ОСМИ)				
Циљ предмета	Наставне теме	Исходи	Начин провере	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
<p>Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.</p>	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> – процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу; – анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи; – образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству; – повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са сопственим интересовањима; – упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним; – разуме значај електричних и електронских 	<p>У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења.</p> <p>У процесу оцењивања потребно је узети у обзир све активности ученика (уредност, систематичност, залагање, самоиницијативност, креативност и др).</p> <p>Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, потребно је обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о</p>	<p>У области <i>Животно и радно окружење</i> обрађују се садржаји првенствено везани за електротехнику, рачунарство и мехатронику. Уз помоћ различитих медија потребно је, у најкраћим цртама, приказати развој ових грана технике као и њихову међусобну повезаност. Путем примера навести ученике да анализирају утицај развоја наведених области на савремен начин живота. Указати на доприносе српских научника у развоју електротехнике и телекомуникација. Правилну употребу електричних апарата и уређаја у домаћинству треба представити ученицима што је могуће више на практичним примерима користећи доступна наставна средства и мултимедије, са посебним акцентом на уштеду енергије. Објаснити разреде енергетске ефикасности електричних уређаја на основу којих ученик може извршити поређење електричних уређаја према ефикасности. Навести значај примене енергетски ефикасних уређаја са аспекта екологије и економије. Посебно анализирати могуће опасности које се могу десити приликом коришћења електричних апарата и уређаја и евентуалне последице у случају непридржавања упутстава за њихово коришћење. Навести поступке деловања приликом струјног удара. За избор наставка школовања и будућег занимања потребно је навести ученицима значај занимања из области електротехнике са примерима из свог животног окружења.</p> <p>Преглед карактеристика класичних саобраћајних средстава треба заокружити електронским подсистемима, као и конструкцијама и функцијама средстава на електрични погон и хибридних возила. Препоручује се да ученици самостално, путем доступних извора знања, истраже предности и недостатке возила на електрични и хибридни погон и упореде их са конвенционалним возилима. У ову сврху могуће је користити различите наставне методе (методу пројектне наставе, проблемску, истраживачки рад).</p> <p>Путем мултимедија приказати електрични и електронски систем код саобраћајних средстава (путничка возила, mopеди). Елементе система (уређаје за производњу и акумулацију електричне енергије, електропокретач, уређај за паљење радне смеше, уређаје за сигнализацију) повезати са претходним знањем ученика о погонским машинама (моторима). Посебно обратити пажњу на намену електронских уређаја (електронско убризгавање, сензори за</p>	6
	САОБРАЋАЈ				

	<p style="text-align: center;">ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ</p> <p style="text-align: center;">РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА</p>	<p>уређаја у саобраћајним средствима;</p> <ul style="list-style-type: none"> – користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе; – класификује компоненте ИКТ уређаја према намени; – процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ; – црта електричне шеме правилно користећи симболе; – користи софтвере за симулацију рада електричних кола; – састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса; – објасни систем производње, трансформације и преноса електричне енергије; – анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије; – разликује елементе кућне електричне инсталације; – повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми; – користи мултиметар; – анализира карактеристике електричних 	<p>сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање). Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је да наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу. На тај начин ученици ће бити подстакнути да промишљају о квалитету свог рада и начинима како га унапредити. Оцењивање тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне</p>	<p>кретање..) Осврнути се и на потребу исправности ових уређаја за безбедно учествовање у саобраћају.</p> <p>Преношење података на даљину чини посебан сегмент саобраћаја. Потребно је ученицима приближити телекомуникациону технологију и указати на убрзани развој телекомуникационих система и њихов утицај на живот. У овом сегменту обрадити пренос информација путем аудиовизуелних средстава (радио и телевизија), мобилне телефоније, GPS система, рачунарских и бежичних мрежа. Према могућностима и опреми, у овом делу искористити доступне уређаје (мобилне телефоне, таблете, рачунаре) и практично остварити међусобну комуникацију путем њих, користећи интернет сервисе (електронску пошту, видео конференције, кратке поруке) или мобилне апликације (Viber, WhatsApp).</p> <p>Упознати ученике са основним симболима и ознакама које се користе у електричним шемама и оспособити их за њихово цртање. Приликом реализације ове активности користити једноставне шеме. Демонстрирати рад са софтвером за симулацију рада електричних кола примереним узрасту и предзнањима ученика. Креирати вежбу у оквиру које ученици цртају електричну шему и користе рачунарску симулацију за приказ њеног функционисања. Уколико материјално-техничке могућности дозвољавају, ученици потом састављају електричну шему на радном столу и демонстрирају њен рад. Можете користити аналогне и дигиталне компоненте.</p> <p>Осмислити вежбе у којима ће ученици саставити и управљати електромеханичким моделима користећи ИКТ и интерфејс. Сложеност модела прилагодити условима и опреми са којом школа располаже. Комбиновати знања и вештине из програмирања која ученици поседују са појашњењем функција и начина рада појединих елемената модела. Уколико ученици раде са различитим моделима предвидети време за представљање појединачних решења у одељењу.</p> <p>У најкраћим цртама упознати ученике са могућностима управљања процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ-а (Internet of Things – интернет ствари).</p> <p>Оспособити ученике да правилно читају и тумаче карактеристике компоненти ИКТ уређаја. Демонстрирати њихов изглед и рад у складу са условима у школи. Осмислити активности у којима ученици самостално или групно учествују са циљем истраживања карактеристика нпр. рачунарских компоненти потребних за реализацију одређеног захтева/посла (играње одређене игре, рад са одређеним софтвером и сл.). У оквиру ове активности предвидети коришћење интернета и креирање/обликовање спецификације опреме од стране ученика поштујући основе пословне комуникације и е-кореспонденције.</p>	18
--	---	--	---	---	----

	<p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">КОНСТРУКТОРС КО МОДЕЛОВАЊЕ</p>	<p>машина и повезује их са њиховом употребом;</p> <ul style="list-style-type: none"> – класификује електронске компоненте на основу намене; – аргументује значај рециклаже електронских компоненти; – самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат; – креира документацију, развије и представи бизнис план производа; – састави производ према осмишљеном решењу; – састави и управља једноставним школским роботом или мехатроничким моделом; – представи решење готовог производа/модела; – процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта. 	<p>стратегије учења.</p>	<p>На почетку изучавања ове области упознати ученике, на информативном нивоу, са електроенергетским системом наше земље. Шта га чини, које су потребе за електричном енергијом, а који потенцијали за производњу којима располажемо.</p> <p>Производњу, трансформацију и пренос електричне енергије објаснити уз помоћ мултимедије. У најкраћим цртама објаснити хидроелектране, термоелектране и нуклеарне електране, значај трансформисања електричне енергије у трансформаторским станицама, као и пренос електричне енергије далеководима и нисконапонском електричном мрежом, од произвођача до потрошача.</p> <p>Садржаје у овој области, који су директно везани за живот и дело нашег научника Николе Тесле, увек посебно истаћи и нагласити.</p> <p>Када је у питању производња електричне енергије, део садржаја посветити обновљивим изворима електричне енергије. Ту се пре свега мисли на: соларне електране, ветроелектране (аероелектране), геотермалне електране, електране на биомасу, мини хидроелектране и постројења за сагоревање комуналног отпада. Ове садржаје реализовати уз помоћ одговарајуће мултимедије. Са ученицима анализирати значај и предности производње и коришћења обновљивих извора електричне енергија са аспекта заштите животне средине.</p> <p>Уз помоћ узорака електроинсталационог материјала, као очигледног наставног средства, или цртежа и мултимедије, објаснити ученицима својства и примену електроинсталационог материјала (проводници, изолатори, инсталационе цеви и кутије, сијалична грла и сијалице, прекидачи, утичнице, утикачи, осигурачи, електрично бројило, уклонни сат).</p> <p>Уз помоћ одговарајућих шема и узорака склопљених струјних кола, објаснити ученицима, основна струјна кола кућне електричне инсталације (струјно коло прикључнице са уземљењем, сијалице са једнополним, серијским и наизменичним прекидачем). Тражити од ученика да у свесци нацртају шеме поменутих струјних кола.</p> <p>Објаснити ученицима упрошћену шему и главне карактеристике трофазне електричне инсталације. При објашњавању користити електричну шему трофазне струје приказану на основи једног мањег стана.</p> <p>Упознавање електроинсталационог материјала и прибора најефикасније се може остварити применом у различитим конструкцијама струјних кола. На основу стечених теоријских знања ученици, уз помоћ наставника, практично састављају струјна кола кућне електричне инсталације (струјно коло сијалице са једнополним, серијским и наизменичним прекидачем...). Спајање елемената струјних кола вршити уз помоћ пинова на монтажним испитним плочама или лемљењем. Уколико се определите за лемљење, ученицима демонстрирати правилну и безбедну употребу електричне лемнице. Водити рачуна да се симулација струјних кола ради само са напонима до 24 V.</p>	20
--	---	---	--------------------------	--	----

			<p>Искористити практичан рад ученика за демонстрацију рада универзалним мерним инструментом (мултиметром). При практичном раду ученици треба да користе мултиметар за мерење електричних величина.</p> <p>У овом делу области може се са ученицима урадити симулација струјних кола уз помоћ бесплатних рачунарских програма намењених за ту сврху.</p> <p>У најкраћим цртама упознати ученике са електричним машинама једносмерне и наизменичне струје, врстама и главним деловима. Излагање поткрепити моделима електромотора.</p> <p>Упознавање ученика са електротехничким апаратима и уређајима у домаћинству урадити уз помоћ мултимедије, слика или модела (пресека појединих кућних апарата и уређаја). Објаснити главне делове, принцип рада и начин одржавања најкоришћенијих електротермичких (решо, штедњак, пегла, грејалице, бојлер ...), електромеханички (усисивач, миксер, соковник, фрижидер, замрзивач, клима уређај ...) и комбинованих апарата и уређаја (фен за косу, ТА пећ, машина за прање веша, машина за прање судова ...). Овај део наставне области се може искористити за израду мултимедијалне презентације, тако што ће сваки ученик на истој приказати и презентовати по један уређај у домаћинству.</p> <p>У оквиру електронике, кроз примере практичне примене, упознати ученике са основама на којима се заснива рад дигиталне технологије. Уз практични приказ, упознати ученике са основним електронским елементима (отпорници, кондензатори, завојнице, диоде, транзистори, интегрисана кола ...). Најавити коришћење електронских елемената у оквиру практичног рада у следећој области Конструкторско моделовање.</p> <p>На крају ове области упознати ученике са могућношћу и значајем рециклаже електронских компоненти са еколошког и економског аспекта.</p> <p>Ову област реализовати у тесној корелацији са наставним садржајима физике, посебно са аспекта закона електротехнике на којима су засновани разни уређаји на електротермичком, електромеханичком дејству електричне струје.</p> <hr/> <p>Ова област је сложенија јер се у њој по вертикали повезују садржаји како претходних разреда тако и осмог разреда. У овом делу програма ученици кроз практичан рад примењују претходно стечена знања и вештине кроз моделовање електричних машина и уређаја. То је неопходно пошто се та знања и вештине појављују и у реализацији делова пројекта. У овом разреду треба заокружити целину о обновљивим изворима енергије. С обзиром да је у претходним разредима било речи о механичким и топлотним претварачима енергије у осмом разреду тежиште је на електричној енергији. Моделе који користе обновљиве изворе енергије ученици могу моделовати на различите начине. Један од начина је извођење огледа са електропанелима. У ту сврху довољно је радити на мањој плочи електропанела и помоћу мултиметара (унимера) мерити промене у</p>
--	--	--	--

				<p>зависности од количине светла. У оквиру пројекта могуће је израдити модел ветрогенератора.</p> <p>Са интерфејсом ученици су се упознали на нивоу „црне кутије“ (black box). Практично приказати како функционише интерфејс да би, у каснијој фази, могли применити стечена знања на неком пројекту. Ученике треба упознати са основним деловима интрфејса: напајање, улази и излази. На исти начин упознати основне делове робота и саставити једноставан школски робот.</p> <p>С обзиром да је програм модуларног типа оставља се могућност да ученици изразе своје личне афинитете, способности, интересовања како би се определили за неке од понуђених могућности: израда модела електричних машина и уређаја, аутоматских система, робота, електронских склопова и модела који користе обновљиве изворе енергије. Садржаје треба реализовати кроз ученичке пројекте, од графичког представљања замисли, преко планирања, извршавања радних операција, маркетинга до процене и вредновања. Наставити са алгоритамским приступом у конструкторском моделовању посебно у приступу развоја техничког стваралаштва – од идеје до реализације. Потребно је да ученици користе податке из различитих извора, самостално проналазе информације о условима, потребама и начину реализације производа/модела користећи ИКТ, израђују производ/модел, поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина примењујући процедуре у складу са принципима безбедности на раду. У пројект се може укључити и више ученика (тимски рад) уколико је рад сложенији, односно ако се ученици за такав вид сарадње одлуче.</p> <p>Када је пројекат реализован, ученици представљају резултате до којих су дошли. При томе треба омогућити да се самопроценом сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума развије размена ставова и мишљења. Да би унапредили процес рада на пројекту, треба подстицати употребу електронске кореспонденције. Исто тако треба реализовати активности које се односе на одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела приликом представљања производа/модела.</p>	18
УКУПНО				68	

Допунска настава		Додатна настава	Ваннаставне активности
Предмет:	ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА		
Разред:	8. (ОСМИ)		
Циљ		Наставне теме	
<p>Ученици виших разреда основне школе посећују секцију "Саобраћај" са циљем да се добро упознају са општим саобраћајним прописима као и да стекну знања и вештине за учествовање на такмичењу "Шта знаш о Саобраћају" које се организује на нивоу више институција (Министарство просвете, Министарство унутрашњих послова и Ауто Мото Савез Србије).Наставници Техничко-информатичког образовања задужени су да организују секције.</p> <p>Задаци се спроводе кроз саобраћајне тестове у физичкој, то јест, штампаној форми и дигиталној односно тестирање кроз прилагођенерачунарске софтвере. Вештине које ђаци стичу на саобраћајном пологону користећи њихове бицикле а све у циљу бољег владања у саобраћају, остају трајна. Дакле, кроз један заиста забаван начин наши ученици у потпуности буду оспособљени за савремен живот у саобраћају. Ученици који су се одлучили на настави ТЕХНИЧКОГ-ИНФОРМАТИЧКОГ ОБРАЗОВАЊА да посећују саобраћајну секцију започињу надоградњу стеченог знања.Категорија Б: Ученици Трећег, четвртог и ПЕТОГ разреда (Млађа група)Категорија Ц: Ученици ШЕСТОГ, СЕДМОГ и ОСМОГ разреда (Старија група)</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Појмови у саобраћају 2. Саобраћајни знакови - Саобраћајни знакови презентација 3. Кретање пешака 4. Саобраћајна правила за бициклисте 5. Кретање возила по путу 6. Укључивање и искључивање возила у саобраћају Превоз деце 7. Мимоилажење обилажење, претицање брзина кретања и полукружно окр 8. Скретање возила 9. Возила под пратњом и првенством пролаза 10. Поједина правила саобраћаја 11. Саобраћај на раскрсници 12. Зауостављање и паркирање 13. Употреба светала у саобраћају 14. Саобраћај преко пруге, на аутопуту и мотопуту 15. Саобраћај запрежних возила 	

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	
Предмет:	Физичко и здравствено васпитање			
Разред:	8(ОСМИ)			
Циљ предмета:	је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања изобласти физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.			
Наставнетема/области		Исходи	Начини и поступцистваривањапрограма	Праћење и евалуација
ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ		<ul style="list-style-type: none"> - одабере и примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у вежбању; - користи научене вежбе у спорту, рекреацији и другим ситуацијама; - упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања са референтним вредностима; - примени усвојене технике кретања у игри, спорту и другим различитим ситуацијама; - примени атлетске дисциплине у складу са правилима; - развија своје физичке способности применом вежбања из атлетике; - одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; - примени вежбања из гимнастике за развој физичких способности; 	<p>Вежбе за развој снаге.</p> <p>Вежбе за развој покретљивости.</p> <p>Вежбе за развој аеробне издржљивости.</p> <p>Вежбе за развој брзине.</p> <p>Вежбе за развој координације.</p> <p>Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности</p> <p>Истрајно трчање</p> <p>Спринтерско трчање.</p> <p>Штафетно трчање</p> <p>Скок удаљ.</p> <p>Бацања кугле.</p> <p>Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе</p> <p>Тло, Прескок, Вратило</p> <p>Паралелни разбој</p> <p>Кругови, Греда</p>	<p>Посматрање ангажованости, активности и креативности ученика и провера по унапред утврђеном критеријуму за тестове</p> <p>Посматрање ангажованости, активности и креативности ученика и провера по унапред утврђеном критеријуму за тестове</p> <p>Посматрање ангажованости, активности и креативности ученика и провера по унапред утврђеном критеријуму за тестове</p>
Атлетика				
Спортска гимнастика				

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ХЕМИЈА			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задачи	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
<p>-разумевање промена и појава у природи на основу знања хемијских појава, теорија , модела и закона</p> <p>-развијање способности комуницирања коришћењем хемијских термина, хемијских симбола, формула и једначина</p> <p>-развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема</p> <p>-развијање способности за тражење и коришћење релевантних информација у различитим изворима</p> <p>- развијање свести о важности одговорног односа према животној средини</p> <p>- развијање радозналости, потребе за сазнавањем о својствима супстанци у окружењу и позитивног става према учењу хемије</p>	<p>- омогућавање ученицима да сагледају значај хемије у свакодневном животу</p> <p>- оспособљавање ученика да се користе хемијским језиком ,да разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина</p> <p>- стварање наставних ситуација у којима ће ученици развијати експерименталне вештине, правилно и безбедно, по себе и друге, руковати лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама</p> <p>-развијање еколошке свести</p>	1.Неметали, оксиди неметала и киселине	-монолошко-дијалогска метода -демонстративна метода -метода лабораторијских и других практичних радова	13
		2.Метали , оксиди метала и хидроксида		8
		3.Соли		5
		4.Електролитичка дисоцијација киселина,хидроксида и соли	3	
		5.Увод у органску хемију	2	
		6. Угљоводоници	12	
		7.Органска једињења са кисеоником	9	
		8.Биолошки важна органска једињења	12	
		9.Хемија животне средине	4	
			УКУПНО	68

Наставне теме	Образовни стандарди по нивоима	Начин провере
1. Неметали, оксиди неметала и киселине	XE. (1.2.1., 1.2.2., 1.2.4., 1.2.6., 1.2.7., 1.2.8., 1.2.10., 1.6.1., 1.6.2., 2.2.1., 2.2.3., 2.2.4., 2.6.1., 2.6.2., 2.6.3., 3.6.1., 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3., 3.6.2., 3.6.3., 3.6.4.)	усмено -писано -израдом презентација -израдом панона -израдом семинарских задатака -кроз пројектне задатке -путем асоцијација
2. Метали, оксиди метала и хидроксида	XE.(1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.2.5., 1.2.6., 1.2.7., 1.2.8., 1.2.10., 1.6.1., 1.6.2., 2.2.1., 2.2.3., 2.6.1., 2.6.2., 2.6.3., 3.2.1., 3.2.2., 3.2.4., 3.6.1., 3.6.2., 3.6.3., 3.6.4.)	
3. Соли	XE.(1.2.4., 1.2.5., 1.2.6., 1.2.9., 1.2.10., 1.6.1., 1.6.2., 2.2.1., 3.2.2.6.1., 2.6.2., 2.6.3..5., 3.2.6., 3.6.1., 3.6.2., 3.6.3., 3.6.4.)	
4. Електролитичка дисоцијација киселина, хидроксида и соли	XE.(1.2.6., 1.6.1., 1.6.2., 2.6.2., 2.6.3., 3.6.1., 3.6.2., 3.6.3.)	
5. Увод у органску хемију	XE.(1.3.1., 1.3.2., 3.3.2.)	
6. Угљоводоници	XE(1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 2.3.1., 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3., 1.6.1., 1.6.2., 2.3.1., 2.6.1., 2.6.2., 2.6.3., 3.6.1., 3.6.2., 3.6.3., 3.6.4.)	
7. Органска једињења са кисеоником	XE(1.3.1., 1.3.2., 1.3.3., 2.3.1., 3.3.1., 3.3.2., 3.3.3., 1.6.1., 1.6.2., 2.6.2., 2.6.3., 3.6.1., 3.6.2., 3.6.3.)	
8. Биолошки важна органска једињења	XE.(1.4.1., 1.4.2., 2.4.1., 3.4.1., 3.4.2., 1.6.1., 1.6.2., 2.6.2., 2.6.3., 3.6.1., 3.6.2., 3.6.3.)	
9. Хемија животне средине	XE.(1.5.1.)	

ОСНОВНИ НИВО

1. Област СВОЈСТВА И ПРИМЕНА СУПСТАНЦИ

XE.1.1.1.

Описује шта су елементи; наводи основна физичка и хемијска својства неметала и метала и повезује својства елемената са њиховом практичном применом.

ОЗ.XE.1.1.2.

Препознаје на основу хемијских симбола елементе: водоник (H), угљеник (C), азот (N), кисеоник (O), натријум (Na), магнезијум (Mg), алуминијум (Al), фосфор (P), сумпор (S), хлор (Cl), калијум (K), калцијум (Ca), гвожђе (Fe), бакар (Cu), цинк (Zn).

ОЗ.XE.1.1.3.

Описује шта су једињења; наводи основна физичка и хемијска својства оксида, киселина, база, соли, угљоводоника, алкохола и карбоксилних киселина; повезује својства једињења са њиховом практичном применом и наводи мере предострожности у раду са овим супстанцама.

ОЗ.XE.1.1.4.

Препознаје на основу формуле следећа једињења: CO, C SO, CaO, HCl, HNO, H₂PO, NaOH, Ca(OH)NaCl, Na₂CO, NaHCO. CaSO, CaCO, CH, C, H, OH, CH, COOH.

XE.1.1.5.

Описује шта су смеше, препознаје их у свакодневном животу и пракси, описује и изводи поступке одливања и цеђења за раздвајање састојака смеше.

ОЗ.ХЕ.1.1.6.

Наводи шта су раствори и примере раствора, описује примену раствора у свакодневном животу и пракси, бира одговарајући растварач и објашњава значење процентног састава раствора.

ОЗ.ХЕ.1.1.7.

Описује најважније улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у живим организмима; зна значај правилне исхране и наводи примере намирница које садрже масти и уља, угљене хидрате, протеине и витамине. 1.2.1.

Рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу са ознакама упозорења на паковањима или боцама у којима се супстанце чувају (ознаке за штетно, корозивно, експлозивно, лако запаљиво, отровно и радиоактивно), придржава се правила о начину чувања супстанци и одлагању отпада.

2. Област ПРАВИЛНО РУКОВАЊЕ И ОДЛАГАЊЕ СУПСТАНЦИ

ОЗ.ХЕ.1.2.2.

Безбедно рукује посуђем и прибором, загрева супстанцу на безбедан начин, мери масу, запремину и температуру супстанце.

ОЗ.ХЕ.1.2.3.

Наводи загађиваче ваздуха, воде и земљишта и описује њихов утицај на животну средину.

3. Област ПРОМЕНЕ И СТРУКТУРА СУПСТАНЦИ

ОЗ.ХЕ.1.3.1.

Препознаје физичке и хемијске промене супстанци у свакодневном животу и пракси.

ОЗ.ХЕ.1.3.2.

Наводи да атоми и молекули граде елементе, а молекули и јони једињења.

НАПРЕДНИ НИВО

На напредном нивоу ученик повезује својства и промене елемената (метала и неметала) и једињења (оксида, киселина, база, соли, угљоводоника, алкохола и карбоксилних киселина) са њиховом структуром и према томе бира супстанце за рад и примењује одговарајуће поступке у свакодневном животу и делатностима које обавља.

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на напредном нивоу у свакој области.

ОЗ.ХЕ.2.1.1.

Бира на основу својстава састојака смеше одговарајући поступак за њихово раздвајање и изводи га.

ОЗ.ХЕ.2.1.2.

Објашњава шта су раствори, разликује засићен, незасићен и презасићен раствор и примењује у пракси зависност растворљивости супстанце од природе супстанце и растварача.

ОЗ.ХЕ.2.1.3.

Израчунава масу растворене супстанце и растварача на основу процентног састава раствора и обрнуто, прави раствор одређеног процентног састава и мења процентни састав раствора додавањем растварача или растворене супстанце.

2. Област ПРАВИЛНО РУКОВАЊЕ И ОДЛАГАЊЕ СУПСТАНЦИ

ОЗ.ХЕ.2.2.1.

Објашњава значај и описује поступке рециклаже с циљем очувања здравља и животне средине.

3. Област ПРОМЕНЕ И СТРУКТУРА СУПСТАНЦИ

ОЗ.ХЕ.2.3.1.

Примењује Закон одржања масе да се при променама укупна маса супстанци не мења.

ОЗ.ХЕ.2.3.2.

Објашњава да су чисте супстанце изграђене од атома, молекула или јона; објашњава јонску и ковалентну везу и утицај хемијске везе на температуру топљења, температуру кључања и растворљивост супстанци.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет:	ВЕРСКА НАСТАВА			
Разред:	8. (ОСМИ)			
Циљ предмета	Задаци	Наставне теме	Начини и поступци остваривања програма	Број часова по темама
<p>Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса;</p> <p>Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном разреду школовања</p>	<p>моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе;</p> <p>моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.</p>	<p>I – УВОД</p>	<p>Катихизација као литургијска делатност-заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика.</p> <p>Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учење у богослужбеном животу Цркве.</p>	<p>Увод – 1</p> <p>Човек је икона Божија – 6</p> <p>Подвижничко-евхаристијски етос – 7</p> <p>Литургија – 9</p> <p>Царство Божије – 8</p>
<p>Продубити код ученика знање о човеку као икони Божијој у свету;</p> <p>Развити свест код ученика о неопходности живота у заједници;</p> <p>Развити свест код ученика да је грех злоупотреба слободе;</p> <p>Омогућити ученицима основ за разумевање хришћанског појма слободе; Подстаћи ученике на узајамну љубав и поштовање;</p> <p>Подстаћи ученике на стално преиспитивање свог живота.</p>	<p>моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света.</p> <p>моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим.</p> <p>бити подстакнут да учествује у литургијској заједници.</p>	<p>II - ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖЈА</p>	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада</p> <p>В р сте наст аве</p> <p>Настава се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <p>теоријска настава (32 часова)</p> <p>практична настава (2 часа)</p>	<p>Евалуација – 1+2</p>

	моћи да сагледа грех као промашај људског назначења;		Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.
Омогућити ученицима основ за правилно разумевање хришћанског подвига; Упутити ученике на смисао подвига светитеља; Објаснити ученицима начин, смисао и циљ поста;	моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви; моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу; моћи да објасни кад и како се пости; моћи да увиди смисао и значај поста; бити подстакнут да заснује свој однос према Богу на захвалности	III - ПОДВИЖНИЧКО – ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС	Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава.
Указати ученицима на значај личне и саборне молитве; Објаснити ученицима важност Литургије тумачењем значења речи Евхаристија и Литургија (захвалност и заједничко дело); Указати ученицима да је литургијско сабрање израз Цркве као Тела Христовог; Указати ученицима на целину литургијског догађаја као узајамног даривања Бога и његовог народа Упознати ученике са смислом и основним елементима Литургије;	моћи да увиди да је молитва разговор са Богом; бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот; моћи да схватљичну молитву као припрему за саборну молитву; моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија; моћи да однос међу члановима Цркве пореди	IV – ЛИТУРГИЈА	Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота <u>Евалуација наставе</u> Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића;

	<p>са повезаношћу удова у људском телу;</p> <p>моћи да препозна неке од елемената Литургије;</p>		<p>провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова;</p> <p>Оцењивање</p> <p>Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <p>усмено испитивање;</p>	
<p>Објаснити ученицима да је Царство Божије крајњи циљ историје; Указати ученицима на повезаност измеђуваскрсења мртвих и Царства Божијег;</p> <p>Објаснити ученицима појам обожења указујући им на библијски опис Преображења Господњег;</p> <p>Развијање свести ученика да је Литургија икона Царства Божјег;</p> <p>Упознати ученике са сведочанствима присуства Божијег у овом свету (чуда, мошти...);</p> <p>Предочити ученицима улогу Цркве у свету</p>	<p>моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих;</p> <p>моћи да објасни да је Бог створио човека као сарадника на делу спасења;</p> <p>бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији.</p> <p>моћи да преприча догађај Преображења Господњег;</p>	V - ЦАРСТВО БОЖЈЕ	<p>писмено испитивање;</p> <p>посматрање понашања ученика</p>	
<p>КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА/ МОДУЛИМА:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Српски језик 2. Историја 4. Ликовна култура 5. Музичка култура 6. Грађанско васпитање 7. Техничко и информатичко образовање 				

Обавезна настава		Обавезна изборна настава	Изборна настава	Слободне наставне активности
Предмет	ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ			
Разред	Осми			
Циљ предмета:	<p>Општи циљ предмета је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика осмог разреда основне школе. Програм пружа ученицима могућност за активно учешће у животу локалне заједнице, проширивање знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање.</p> <p>У овом предмету издваја се неколико најзначајнијих задатака и то:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстицање и оспособљавање ученика за активно учешће у животу локалне заједнице - разумевање функционисања нивоа и органа власти - упознавање права и одговорности грађана на нивоу заједнице - развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање сопственог мишљења - обучавање ученика за тимски начин рада - развијање способности критичког просуђивања и одговорност одлучивања и деловања - оспособљавање за покретање и реализацију акција у локалној заједници, којима се остварују дечја права 			
	Наставне теме/области	Исходи	Начини и поступци остваривања програма	Праћење и евалуација
	<p>-УВОД</p> <p>-Деца у савременом свету</p> <p>-Медији у савременом друштву</p>	<p>Стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе грађанског васпитања сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе грађанског васпитања буду у пуној мери реализовани.</p> <p>Разумевање улоге и значаја медија у савременом друштву. Упознавање са улогом медија у креирању слике детета у друштву. Разумевање и тумачење медијских порука</p>	<p>Дискусијом и отвореним дијалогом приближити и објаснити значење појмова које се односе на права детета. Коришћење разноврсних материјала различитих извора (књиге, штампа, телевизија, интернет). Указивање на друштвене актере (породица, медији, организације цивилног друштва) које својим деловањем доприносе унапређењу положаја детета. Прикупљање докумената</p>	<p>Процена остварених постигнућа сваког од ученика и његовог доприноса у остваривању постигнућа групе.</p> <p>Редовност похађања наставе</p> <p>Запажања о нивоу и начину ангажовања ученика у току наставе</p> <p>Редовност похађања наставе. Описно оцењивање.</p>

